

HERPETOLOGIA

Een rubriek voor korte herpetologische bijdragen

VERSLAG VAN EEN OPERATIE VAN EEN *ELAPHE GUTTATA GUTTATA* MET LEGNOOD

Door: Jan van de Sluijs en Hans Vester, Bandsloot 25, Bantega.

Inhoud: Inleiding - Gezondheidstoestand nu - Operatieverslag.

* * *

INLEIDING

Onderstaand operatieverslag gaat over een slang van drie jaar oud die dit jaar voor het eerst eieren legde. Daar over het algemeen slangen met gas onder narcose worden gebracht, maar niet alle dierenartsen beschikken over de hiervoor benodigde apparatuur, leek het ons zinnig dit artikel te schrijven: de patiënt is immers op een andere dan de gebruikelijke wijze onder narcose gebracht.

GEZONDHEIDSTOESTAND NU

De *Elaphe guttata guttata* die het hier betreft is op 10 juli geopereerd. Op 13 juli en op 3 augustus is ze verveld. Deze laatste datum is tevens de dag waarop ze voor het eerst sinds de operatie weer heeft gegeten. Haar conditie is goed en de wond geneest voorspoedig. Het is nu nog afwachten of haar spijsvertering weer normaal op gang komt en of er geen inwendige complicaties ten gevolge van de legnood zullen optreden. Zoals velen weten, kunnen bij slangen bepaalde negatieve processen lang duren voor ze zichtbaar worden.

Tenslotte willen wij Afrien Smaling danken voor haar deskundige hulp en enthousiasme bij het behandelen van een voor haar bepaald niet dagelijks voorkomende patiënt.

OPERATIEVERSLAG

Door Afrien Smaling, Dierenartsenpraktijk Vrieselaar, Vissersburen 28, 8531 EC Lemmer. Telefoon: 05146-4433, fax 05146-6303.

Op een donderdagavond werd ik opgebeld over een slang, een *Elaphe guttata guttata*, die reeds een stuk op tien eieren gelegd had, maar die haar laatste vier eieren niet kwijt kon. Legnood is een probleem dat veel voorkomt bij deze slangen; meestal is de oorzaak ervan

een tekort aan kalk. We hebben de slang dan ook een injectie met calcium gegeven (calciad, ± 0.2 ml) en twee uur later een injectie met oxytocine (2 I.E./kg) om de weeën weer op gang te brengen. Deze laatste traden inderdaad op, maar de eieren wilden zich nog steeds niet verplaatsen.

De injecties zijn een aantal malen herhaald, telkens met ongeveer acht uur ertussen, maar zonder resultaat. Uiteindelijk hebben we maandag besloten om de eieren operatief te verwijderen.

We hebben de slang onder narcose trachten te brengen met ketamine (40 mg/kg) en domitor (16 microgram/kg), maar ze reageerde hier onvoldoende op. Daarom hebben we na zo'n twintig minuten nogmaals een halve dosering toegediend.

Vervolgens hebben we de *Elaphe guttata guttata* ter hoogte van de eieren naast de middellijn geopend en de eileider naar buiten gehaald. Via deze opening hebben we alle vier de eieren eruit kunnen halen. Dit was mogelijk, omdat ze alle in dezelfde eileider lagen. Eén van de eieren ging tijdens de operatie stuk. We hebben er zoveel mogelijk van verwijderd en de borst- en buikholtte schoongespoeld met een steriele fysiologische zoutoplossing. De eieren bleken niet meer levensvatbaar te zijn.

Daarna is de eileider gehecht met Vicryl 5-0, atraumatisch en is de buik weer gesloten. De slang heeft een injectie met baytril gekregen en antisedan (de helft van de dosis domitor) om haar wat sneller bij te laten komen. Enkele dagen later belde de eigenaar met de mededeling, dat de slang weer prima was opgeknapt.

Ik dank de heer M. Maas uit Waalwijk voor zijn telefonisch advies.